

### Фокус-група 3 чверть 1-4 класи

Tatiana Nanaieva:

— Колеги, вітаємо вас всіх. Дайте мені теж включитися. Вітаємо, у нас сьогодні три учасники і купа організаторів, але дуже дякуємо вам, пані Валентина, Валентина і Оксана, які змогли долучитися. Ми проводимо фокус-групу, навіть якщо є одна людина. І це буде в форматі тих, хто зміг, зміг. Ми поважаємо ваш час і дякуємо що ви знайшли можливість доєднатися. Ще Тетяна Сергіївна. Все, ну супер. Дякуємо. Колеги, пройшла ще одна чверть. Ви пілотували в різних умовах, але пілотували ресурси ІТ-студії третьої чверті. Там здебільшого була у вас робота з даними і моделювання. І щойно ви розпочинаєте працювати над програмуванням. Тому, окрім того, що ви надаєте нам зворотній зв'язок в анкетах, який ми уважно читаємо (Оксана вже проаналізувала все), у нас ще виникають питання, окрім відгуків на самі ресурси. Нам ще потрібно і дуже хочеться знати, як взагалі ви впроваджуєте їх, що відбувається в класі, як на те реагують діти, що складно, що легко і так далі. Ми підготували вам невеличкий огляд запитань. Він здебільшого, можливо, буде повторюватись, тому що нам треба проглядати і порівнювати, як це було в попередніх темах, змістових лініях і зараз. Тому давайте розпочнемо. Як у вас взагалі враження? Можете надати в трьох словах по результатах цієї чверті? Як вам взагалі було? Я зараз не про ресурси, а про ваші відчуття. Як вам працювалося? Три слова: тяжко, важко, погано (сміється). Можете в нашому чаті. Як працювалось?

Валентина Семенчук:

— Добрий день. Можна мені хвилиночку?

Tatiana Nanaieva:

— Так, будь ласочка.

Валентина Семенчук:

— Добрий день. Я працюю з третім класом. На базі свого класу, так як я є вчитель початкової школи, я вже наголошувала, що я раніше на тренінгу вже говорила, що мій клас працює виключно онлайн. Тобто мої батьки відмовилися від навчання офлайн в ліцеї і ми онлайн. Тому мені, мабуть, тільки в плюс. Чому? Тому що я вже знаю: ми чітко відкриваєм, ми з дітьми все проходимо, все робимо, і дітки працюють. Переважно діти працюють, правда, з телефону. Ну у кожного свої можливості і тут я не маю ніякої сили впливу на це. Але дітям дуже подобається. Ви сказали, що ми тільки розпочинаємо. Можливо, я трішечки поспішаю, але ми вже до канікул пройшли програмування. Тобто перед канікулами у нас вже була ця тема. І чим дуже подобається: по-перше, надзвичайно, знову наголошую, що можна працювати з телефону, тому що не всі мають таку можливість. Мої діти до кінця року навряд чи вийдуть в офлайн режим. Ну це все залежить від батьків. Ми самі знаємо, яка ситуація. Я не наполягаю, а батьки категорично деякі заперечують. Тому, по-перше, дуже подобається мені тут працювати, я вам дуже дякую, все чітко. Навіть якщо за яких

питать дітей не було, так знову ж таки є певні... Ну діти є діти, знаєте, все в кожного... Вони можуть зайти, переглянути. Є чітке покликання. Я роблю скринкасти, кого не було. Я взагалі маю загальний чат з дітьми і надсилаю скринкасти, виділяю, на що звернути увагу. І діти, навіть хто був на уроці, — все це не завадить. Вони собі переглядають, вони собі роблять. Мені все подобається. Я вам більше скажу, що в мене є в школі інтерактивна..., у нас є в класі інтерактивна панель. Я пробувала звідти. Все чудово виходе, все... Я дуже задоволена, тому я цілком за. Мені все подобається. І я би навіть більше, я би хотіла на наступний рік, ми би з колегою хотіли теж. Так як мої діти вже пішли і вони будуть в четвертому класі, то навіщо переривати? Ми б хотіли далі продовжувати. Це моя така думка. Якщо можна... Тому що дітям сподобалося. І батьки, до речі, теж. Знаєте, ми коли почали працювати на початку, була дуже велика проблема з тим, що таке акаунт, як зайти... Це я не про дітей зараз. Взагалі. Як створити електронну скриньку. У нас було кілька батьківських зборів. Не одні. Це не стосується дітей, я маю на увазі бітьків. Але коли ми це зробили, коли вже є акаунт, коли все є... Діти тільки заходять: “Ага, куди ми сьогодні заходимо?” І вони, коли я відповідаю, вони мені тільки показують: “Дивіться... Так? Не так?” З телефона мені так показують. Так, так, можна. Тому мені дуже подобається... Нам з колегою... Ми задоволені. Дякую — все, що можу сказати. І хочемо на четвертий клас, хочемо на четвертий клас теж таке.

Tatiana Nanaieva:

— У вас же наразі є доступ до ресурсів четвертих класів? Ви можете їх бачити?

Валентина Семенчук:

— Так. Ну я переглядала. Дивлюся. Я можу, да. До речі, я ще можу продемонструвати, показати, так як я вчитель початкових класів... Ми от, наприклад, Канву. Ми з дітьми створювали інші. У нас було... Це не стосується інформатики. З інших предметів. Ми створювали “Славетні українці”. Якщо хочете, я можу продемонструвати. Далі ми дітьми по ЯДС створювали вирощування рослинок. Ви знаєте, Вайбер в мене дуже часто пікає, то зникає. Ми в (Падле ???), тож це вони зробили. Я їм дала доступ, створила. Вони собі ставлять. В кожного свої поетапні рослинки. Вони туди виставляють. І в нас така виходить... Кожного дня, хто коли забажає... В них є доступ, виставляють. Єдине що проблема — там можна тільки три. То я так — архівую і знову додаю. Тобто викручуюся з цієї ситуації, щоб було безкоштовно. Далі ми говорили... “Діти на кухні” — в нас була така тема. Діти виставляли чудові рецепти: і вареники, і шарлотку, і борщ. Теж у мене все є збережено. Навіть користуємося на інших уроках. Ще в нас було з української мови “Славетні українці”. Я дала доступ в Канві. Діти кожен мав свій слайд. Ви розумієте, що я маю на увазі? В нас є інтеграція. Це не суто інформатика і все. Це тільки інформатика раз в тиждень. В нас є постійно. В мене завтра має бути тема “Комікси” з української мови. Це знову ж інтеграція. В нас йде тема вигуки, комікси, ми маємо створити комікси. І наразі я, так як ми вже вивчили, ми вже поговорили про Канву — є такий ресурс — я хочу запропонувати, щоб ми не писали в зошиті, так як ми працюємо онлайн, і, на жаль, я не у всіх бачу зошити. А в Канві — тут собі мені дуже зручно. Тому для онлайн-навчання для мене це дуже супер. Я тільки за. Дякую вам.

Tatiana Nanaieva:

— Добре, добре. Ми дуже раді, що вам подобається. Колеги, є ще загальні враження від ресурсів третьої чверті? Ви можете чи написати в чаті, щоб зекономити час, якщо вам незручно говорити, чи проговорити. Будь ласочка.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Добрий вечір всім. Я рада всіх бачити. Я працюю в Запоріжжі, і ми раніше розпочали навчальний процес, відповідно 9 січня. Тому ми йдемо трошки наперед і ми вже активно програмуємо, пілотуємо четвертий клас. Що було важко мені? Ну, по-перше, зараз я бачу, колеги задають такі питання, які я також ставила у чаті, бо ми перші почали пілотувати, нам трошки там не вистачало уроків. Бо я спочатку, наприклад, не в Коді платформі працювала, а потім ми могли повертатися до ВШО, тому що ми раніше почали. І постійно якось так: або урок в урок, або десь мені чогось не вистачало. Що мені не вистачило? Ну, по-перше, були труднощі. Я вже писала там у чаті. Були труднощі зрозуміти, як працювати на платформі саме вчителю. Тобто протестити, подивитись, як ще бачать учні, в нас можливості такої немає. Тобто я реєструвалась...

Tatiana Nanaieva:

— Ви про Code.org? Ви про Code.org? Чи про що?

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Да, да. Я поки про Code.org. Я зареєструвала сина, щоб подивитися, як бачить дитина, як я надаю посилання, як я реєструю на певний курс... Всі ці моменти... Потім, мені було, наприклад, важко зрозуміти... Багато часу витратила на, я про Code.org, на завдання з баскетболу. Там є такий урок. Тобто то англomовні відеокасти не дуже зрозумілі. Принаймні мені, чесно, з Code.org було важко. Моє побажання на наступний рік, щоб перед тим, як все ж таки працювати з темою алгоритмізації, потрібно обговорити і зібрати круглий стіл. Ну це таке моє побажання і це потрібно зробити, бо в Code.org є певні нюанси. Є ресурс 21-22 року. Там де версія 22-го року, там немає більшості мов. Тобто потрібно працювати в версії 21-го року. Тобто оці всі моменти, на які вчитель, ну принаймні я, витратила дуже багато часу. Можливо, півгодини обговорення зайняли всі ці питання принаймні. Ну ось так от достатньо було швидше, бо гуртом вирішувати питання, я вважаю, простіше. І знову ж, я от сьогодні готувалась вже до уроку наступного і знову дивлюся, заходжу в Code.org, в мене вилітає англomовна версія. Тобто у нас, ну поки що в мене якийсь такий трошки не зовсім домовленості. І батьки запитують, чому так. Ну от мені з Коду, чесно, працювати, зі Скретч мені набагато простіше. Ну це моя особиста думка. Тобто щось тут десь або ми не продумали, або ми не готові, або... Я вперше працюю в початковій школі. Були елементи, де ми там використовували позитивні моменти. Я в рамках позитивного тижня працювала з танцювальною вечіркою. Все зайшло просто на ура. Причому я, ми працювали в четвертому класі, я дозволила собі дати в п'ятому і в шостому. Тому що ми минулого тижня, минулого року в четвертому відповідно цього

не проходили. Це було круто, супер. Дітям дуже сподобалося. Я не вимагала реєстрації, щоб не було цих проблем з версіями і так далі. Просто мені діти потім скриншот останньої сторінки, там де кружечки видно, що всі рівні пройдено, надсилали. І я тоді розуміла, що дитина виконала завдання. Зараз виходить, що, наприклад, я повинна перевіряти роботи і на платформі, як вони виконали, і повинна дивитися, як вони працювали в Code.org. В батьків, ну принаймні у нас, виникли запитання, чому ми працюємо і там, і там. Ну якось я вже вар'їрую цю ситуацію, тобто якщо я бачу, що дитина практично більше виконала завдань, а не всі завдання виконала на платформі, то тоді вже я якось собі в журналі спостереження веду ці... ну, собі помітки роблю. Тому моє таке побажання: все ж таки ми збиралися на різні навчання. Дуже дякую, що дуже доречно, але оцей момент, ну... я вважаю, його трошки упустили. Я прохала неодноразово: давайте поспілкуємося, бо, принаймні, коли навантаження велике і ти багатенько... Щодо другого класу... Я другий клас не пілотую, але я дуже активно використовую ресурс. З другим класом в мене взагалі питань немає. Все доречно, все воно логічно, все... Другий клас — мені набагато працювати легше, приємніше. Ну от так я би сказала. І я менше витрачаю часу і я отримую більше задоволення. Діти другого класу, вони просто... Їм подобається. Я працюю лише з демонстрацією свого екрану. Тобто я їх не реєструвала. А оці посилання там на сервіси або на гіроборди, або ще щось я просто дублюю в Классрум як домашні завдання, те що ми могли виконати на уроці, щоб вони спробували. У мене тільки запитання: поєднання платформи ВІШО та Code.org. Оце таке.

Tatiana Nanaieva:

— Все, ми почули. Я відповім, повернусь до того трішки пізніше, щоб наразі все ж таки вас більше послухати, а не самій розповідати. Нагадайте, якщо в кінці я не відповім на це запитання. Добре? Про поєднання... А в мене ще запитання, якщо немає інших таких наразі. Чи хтось хоче ще сказати? Піднімайте руку, щоб я бачила.

Валентина Соловіцька:

— Якщо можна, буквально дуже коротко. Ви просили таку загальну оцінку. Третя чверть після нового року, звичайно, (просочувалась ???) набагато простіше, тому що діти звикли до платформи, вони вже зрозуміли алгоритм, що за чим де куди перемикає. Ми з Валентиною Миколаївною в онлайні працюємо. І діти... Знялося багато технічних питань, тому що у нас в роботі проблемою були саме технічні питання. Технічні питання знялись, діти звикли. Я працюю по старшій і по початковій школі, тому питань до ресурсів немає. Тому що ми і раніше з ними працювали. Це не є щось новеньке і в тому числі в другому класі минулого року Б, який ми зараз пілотуємо, ми використовували платформу (нерозбірливо). Зрозуміло, що це було може в меншій трішечки кількості. Канва була для нас новенькою, але, знову ж таки, вони пристосувались. Тому дякую в цілому ресурсу. Дуже хороший і це думка дуже хороша. Як на мене, не лише для онлайн, але й для офлайн-навчання, якщо працювати в системі, дуже доречно, гарно підібрана послідовність уроку, що за чим. Єдине питання, що ми теж прописували там в зворотньому зв'язочку. Якби, наприклад, бувають уроки, в яких трішечки як на третій клас, на мою думку, є трошки перевантаження з

інформацією. Тобто якби не були прив'язані завдання один до одного, а просто як додаткова інформація, де вчитель міг би коригувати: оце я буду сьогодні використовувати, тому що в мене вистачає часу, а тут я трошечки упусти якийсь момент. То було б взагалі супер, якби вчитель міг трошечки коригувати саме по наповнюваності матеріалами уроку конкретно.

Tatiana Nanaieva:

— Тобто ви вважаєте забагато інформації і ви не встигаєте все пройти з дітьми, так? Але ж ви можете самі коригувати і щось...

Валентина Соловійська:

— От, наприклад, там були уроки, діти збирали, наприклад, марки. І дитина має пройти весь шлях для того, щоб зібрати всі ці марки і в кінці отримати якийсь певний результат. Тобто в такому випадку вчитель вже не скоригує. Я маю це на увазі. І я не говорю в цілому про всі уроки. Я говорю, що інколи вчитель міг би коригувати той урок, який він вважає за потрібне. В цілому дуже суперово. Гарно підібрана інформація. По-перше, дуже гарна графіка вже. Це для дітей супер, бо вони звертають на це увагу. Ми, можливо, навіть менше звертаємо.

Tatiana Nanaieva:

— Я зрозуміла, я почула. Колеги, є хтось, в когось ще? Пані Оксана, Оля.

Валентина Семенчук:

— Додати теж... Валентина Петрівна..., це ми просто разом працюємо. Хочу наголосити, що були такі уроки, які були занадто..., ну тобто більше, ніж дозволяють санітарні норми уроку. Ну ось, так як ми працюємо онлайн і я собі можу дозволити, скажімо так, за рахунок, то ми проходили. Але все ж таки мається на увазі... Що проходили... Проходили... По-перше, це дітям цікаво. І є такі діти, які... Я вже говорю, вони вже зробили. Все, їм мало. А є ті, яким ще треба пояснити ще. Тому були уроки, які були надзвичайно багато, але далі... Ось я бачу, що далі там якраз ми все встигаємо, ми все вкладаємось. Просто було перед цим, там де були діаграми, занадто багато матеріалу. Ми не встигали все проходити, тим більше онлайн. Онлайн я не можу прийти подивитися, я не можу... Вони мені отак показують. Ну це трішечки ускладнює. Якби це було в класі — да. Я прийшла, подивилась. Так, так, не так, де на що. А тут в них трішечки по-іншому. Хоча зараз уже більш-менш. Або ми навчилися. Тут два: або ми вже навчили і ми вже і вони вже так. Ми сьогодні тут. П'ятий чи шостий куди тільки мені ось так показують. А коли тут нажати, я їм зразу. А я заздалегідь роблю їм скринкасти. Кидаю, значить..., я обговорюю сторіночку і скинула. І вони вже сидять, чекають. Ну, можливо, ми стали такі. Будемо надіятися.

Tatiana Nanaieva:

— Зрозуміла. Таке питання: які типи завдань дітям дуже складно даються? Тобто вам доводиться ще раз повторювати, пояснювати чи допомагати. Якого типу завдання?

Валентина Семенчук:

— Моїм, якщо чесно, це були ребуси. Там був один такий ребус чи два. Ну ви знаєте. Ми... Я доросла. Я перед цим сиділа. Я цілий вечір просиділа і соромно запитати. А дітям найважче. Ви знаєте, це програмування, де ми пішли, їм також... Більше скажу, я ще проводжу “Дошколярик”, так як я вчитель початкових класів. Діти не вміють читати, но там є стрілочки такі, ну там вверх, вниз, туди. І вони мені: “Ага, добре, доверху, туди”. І ми з ними, так як в мене є інтерактивна панель в класі, вони можуть підійти. Вони читати не вміють, але стрілочками вони рахують: “Ага, це сюди”. Кажу так: “Квадратик — це один крок”. І вони вже пальчиками такі маленькі. Це їм подобається. Найскладніше для нас — це ребуси. Для мене так, для наших дітей.

Tatiana Nanaieva:

— А в якому середовищі взагалі ви в класі, в школі працюєте? Де б діти могли надсилати вам свої виконані завдання?

Валентина Семенчук:

— А ми... В нас є “Моя школа”. Ну це не для дошколяриків, це для звичайних дітей. В нас є система “Моя школа”. Це електронний журнал, де є оцінки. Ну в нас оцінок немає, я взагалі маю на увазі по школі. Вони роблять скрінкаст чи фото. І надсилаючи документ, в чому йому зручно, надсилають зворотній зв’язок. Тобто є повідомлення. Нам приходить повідомлення, що ми можемо зайти, переглянути і передивитися. Це з такими загальними. Зі своїми учнями в мене є Вайбер, є Телеграм, де вони мені пікнули, я швиденько подивилася і все. В Зумі працюємо, якщо це під час уроку, є чат. А взагалі в нас є система “Моя школа”, куди діти надсилають домашнє. Зворотній зв’язок, все є. І вони прикріплюють туди, надсилають мені. Мені приходить. А я переглядаю тоді, коли мені зручно.

Tatiana Nanaieva:

— А оцінювання у вас там же, в цій “Моя школа” відбувається? Там у вас є журнал, да? І ви оцінки?

Валентина Семенчук:

— У нас повністю електронний журнал. Так як звичайний паперовий, а це так само, тільки електронний — з усіма заходами, з усіма темами. Оцінювання у нас немає у початковій школі. А от я маю на увазі взагалі про весь ліцей — там є. Навіть за що: за контрольну роботу, диктант. Наприклад, це диктант. Значить, оцінка за диктант. У нас є велика така система, ми вже працюємо не перший рік і паперових журналів у нас немає. Тільки електронні. Тому в нас є чіткий результат. Ось так.

Tatiana Nanaieva:

— Ось в мене тоді запитання щодо фінальних уроків. У нас була ідея закінчувати проектами, щоб діти могли підсумувати, повторити все, що вони проходили, реалізувати і показати результат. Чи є сенс створювати ще останні уроки як фінальне,

підсумкове тестування по темі, яка була протягом чверті? Таке вам потрібно чи ні? Яким чином ви оцінюєте наприкінці чверті учнів? Я знаю, десь немає оцінювання.

Olha Barna:

— Початкова школа взагалі немає оцінювання.

Tatiana Nanaieva:

— Взагалі? І в четвертому навіть класі?

Olha Barna:

— І в четвертому.

Ольга Муковоз:

— Але цікаво перевірити, як діти засвоїли матеріал. Наприклад, я на всеосвіті ці тести все одно складаю. Ну виходить, що сама в кінці теми якоїсь та перевіряю. Тому чому б ні?

Учасниця з вимкненою камерою:

— Я погоджуюсь з пані Ольгою, тому що не можна сказати, що в нас немає взагалі оцінювання. В нас є формувальне оцінювання. І це ще гірше, ніж звичайне. Тому що для мене як для вчителя старшої школи це був такий стрес і шок, коли мені принесли вчителі відомості, в яких потрібно було виставити з інформатики за чотирма критеріями оцінювання. Я перепрошую, що без камери, в мене тут з інтернетом трошки проблема. Було взагалі супер, але тут треба оцінки врахувати, що у нас немає бальної системи, у нас формувальне оцінювання. Це високий, достатній, середній і низький рівень. І відповідно за критеріями, тому що інформатика — це ще півбіди. Наприклад, з математики дівчата оцінюють — там в них щось 12, по-моєму, критеріїв, за якими вони оцінюють, і виводять на основі цих 12-ти критеріїв підсумкову оцінку. І трошки це важко зорієнтуватися, що за що ми ставимо, а ще коли у тебе в початковій школі 20 класів і 5 в старшій школі, наприклад, і ти цих дітей, якщо чесно, на онлайн-навчанні навіть не розрізняєш, хто є хто. То було б суперово, якби була така можливість в електронному варіанті дати дітям щось проробити і отримати відповідь на запитання, хто на якому рівні чого досягнув. Це було б дуже класно.

Валентина Семенчук:

— А я би хотіла додати зі своєї сторони. Так як я більше вчитель початкової школи. Якщо це стосується моїх дітей, тобто мого класу, то в нас є рівневе оцінювання, але тести я би не захотіла, особисто я. Мені би краще дати дитині роботу, ну, наприклад, в тій самій Канві чи будь в чому, зробити те, те і те. Дитина робить, і я вже бачу, що дитина розуміє чи ні. Тести, розумієте, це теж... Хтось зрозумів запитання, хтось не зрозумів, хтось робить. Є такі діти, які роблять на автоматі дуже гарно, але тестування — це трішечки по-іншому. Якщо брати по початковій школі, тобто не в моєму класу, а в іншому. Ну знову ж таке саме. Ну тест — це тест, розумієте. Ми вже звикли: хтось розуміє, хтось ні, хтось згадує. Для того щоб перевірити, краще дати практичне

завдання. Так як ми, наприклад, даємо з української мови чи з математики. Там є і такі тести, і такі завдання. Якщо дитина себе там не зрозуміла, то реалізувалась в чомусь. Тести — це, як на мою думку, мало цього. Або взагалі... В початковій школі вони взагалі більше люблять, знаєте, зображеннями, картинками. Їм би щось створити, зробити. І тоді було би да. Наприклад, от кожному зробити щось, певне щось і показати. І зразу видно, дитина розуміє чи ні.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Я про тести теж погоджуюся, тому що навіть якщо дитина десь там щось не дочитала, але вона взяла телефон, вона швидше, можливо, ніж розгадала ребус, вона сіла там і попрограмувала або щось виконала. Тобто так, тести — це таке обмеження, мені здається. Тим паче я все одно вважаю, що тести діти проходять з батьками в початковій школі. От чесно вам скажу.

Tatiana Nanaieva:

— А практичне завдання ви даєте. Він теж може зробити з батьками.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— А практичне завдання... Наприклад, от у мене дитина навчається в другому класі. Практичне завдання я дала йому в телефоні. Він сам там мабуть. Я нічого за нього не роблю. А коли ж у нас олімпіада, на уроці вчителька попрохала “Пройдіть математику”, звісно, ми сідаємо утрюх, ну це є таке. Я ж сама мама, тому я... Тести в початковій школі, якщо чесно, не знаю. Це все одно сімейна робота. А батьки не будуть працювати в Коді. Вони кажуть: “Ой, не-не”. Оце віддають телефон і дитина там сама працює, щось робить. Тобто вони можуть це тільки проконтролювати, але не виконують це замість дитини.

Ольга Муковоз:

— Який приємний момент, що батьки приділяють увагу дітям. Працюють разом, вивчають інформатику разом.

Валентина Семенчук:

— Я хочу ще наголосити знову ж таки. От дивіться, якщо я даю математику, я роблю в формах математику діагностичну, бо ж я маю якось перевірити, чи українську мову, то я точно впевнена, що батьки коло них сидять. На інформатиці я даю 50% впевненості, що немає, бо батьки не розуміють. Якщо батьки не можуть пошту створити, акаунт, зареєструвати дитину, то коли я пояснюю тут, то батьки взагалі вважають, що інформатика — це я з ними граюся, і тут вони мені кажуть: “Ви граєте, ви в свої ігри грайте даліше”. Тобто для них це гра. І я впевнена, що, якщо дитина пройде тут програмування, то батьки сюди не вмішуються. Тому я можу реально оцінити знання дитини, тому що батьки просто не можуть допомогти, бо вони не знають, бо в них такого не було. А от з математики — це 100%. Даю завдання, я точно знаю, що будуть... Хтось десь там відсоточок свій внесе. Тут навряд чи, тому я навіть на уроці бачу, що деякі не вмішуються.

Tatiana Nanaieva:

— Зрозуміла. А чи навчаєте ви дітей самооцінюванню чи взаємооцінюванню, щоб дитина сама могла оцінити — добре чи не зовсім добре в нього вийшло? І як ви це робите, якщо так?

Валентина Семенчук:

— На кожному уроці ми це робимо, ми самооцінюємо. Ну якщо це так швиденько, ми показуємо ось так: вийшло (піднімає великий палець вгору), не вийшло (опускає великий палець донизу) або є похибка (піднімає розправлену долоню). І, до речі, я наголошую, що якщо є похибка (це помилочка) — це не страшно, тому що кожна людина має право на помилку. І діти на початку мені всі показували ось так (великий палець вгору), а потім, коли вони зрозуміли, що це не страшно, діти реально оцінюють свої знання. Для початку в них всіх все було ось так, но коли вони зрозуміли, що це норма, тобто кожен може помилятися, тому ми — це ми на уроці. Взагалі в діагностичних роботах у нас в кожній роботі є останній пункт, в нас є шкала оцінювання там різних... Ну тобто там залежить від уроку. І дитина самооцінює себе. Я вам більше скажу, це навіть не стосується інформатики. На інших предметах ми кожену вправу, якщо дитина робить, вона показує. Вони вже знають, де там реакції, і вони показують. Хто не знає, відразу каже, чому так, чого так. Тобто ми постійно цим займаємося. До речі, хочу вам сказати, що це було у вересні проблематично. Вони чомусь соромилися, що якщо в мене неправильно, це значить погано, бо я не розумію. Зараз це норма. А чому? А поясніть. А чому так? Тобто вони вимагають пояснення своїх помилок. А чому не так? Якщо ви навіть помилилися своїм самооцінюванням. Чому це так? Ну я вважаю, що це нормально. Чому боятися? Якщо навіть не так, ми повинні це сприймати.

Tatiana Nanaieva:

— Колеги, є інші приклади само- чи взаємооцінювання дітей початкової школи?

Ольга Муковоз:

— Ну в основному використовую самооцінювання, і мені подобається дуже з платформи оце останнє, там де підсумок гарний завжди є: виконав, розумію. Уже є готові приклади. І тоді там задаю запитання дітям.

Учасниця з вимкненою камерою:

— Я так, можливо, зрозуміла правильно, що пані Ольга має на увазі, що ми не просто ставимо міточку, а ще проговорюємо. Якщо лишилось декілька хвилин, то ну це дуже гарно працює. Тому що буває таке, що хтось був собі занадто впевнений, а тут щось пішло не так і вони вже мають сміливість це прокоментувати і таким чином.

Tatiana Nanaieva:

— А це добре. А чи всі учні встигають зробити? І якщо не встигають, то що ви з ними робите?

Валентина Семенчук:

— Не всі, перепошую, не всі учні встигають. Я наголошувала на цьому, що є такі, які разом зі мною роблять і мені вже тільки показують, або скидають мені скріншоти у Вайбер. Є такі, звичайно. Ми не можемо говорити, що всі однакові — це неправильно і такого не буває. В кожному класі є різні діти і це нормально. І я постійно наголошую: якщо ви не встигли теж, може бути проблема в інтернеті, в технічному засобі. Не всі діти мають однакові умови. Є діти, в яких по четверо-п'ятеро дітей в сім'ї і вони працюють з одного пристрою. І той пристрій, бідненький, ледве дихає. Тому тут теж... Я показую на уроці. Навіть якщо в дитини не виходє щось, переглядає. Якщо є такі діти, які з різних причин, скажемо так, малозабезпечені, таке теж є в нас, ми від цього нікуди не діваємось. Було таке, що ми навіть окремо займались, тому, наприклад, уроки в першу зміну окремо, коли в них є можливість, тому що їх, наголошую, четверо-п'ятеро дітей в сім'ї. Не всі могли одночасно вийти. Ми з такими дітьми, ми з колегою тобто, ну, наприклад, на чотири години вечора, окремо. Це тільки з цими дітьми, які не змогли. Ми знаємо про таких дітей. Це не просто так, що я хотіла — не хотіла, вийшло — не вийшло. Якщо в дитини не виходить, вона відразу про це говорить. Я вам більше скажу — діти не соромляться. Це не такі дітки, що ми колись були, щоб Боже, як це спитати. Вони виконують, скріншот скинули. “А чому в мене не так?”, “А чому в мене так?” — і вони в особисті пишуть. Це не ті діти, що ми колись були, що ми боялися слово сказати. Вони зараз доводять свою думку. І не просто доводять вони, а “А чому, а чому так?”

Tatiana Nanaieva:

— Так, це добре.

Учасниця з вимкненою камерою:

— Є ще у нас діти, які взагалі, їх мало, але вони приймають участь в пілотуванні пасивно. Тобто вони заходять на уроки, вони слухають, як ми працюємо з іншими дітьми, а з платформою не працюють. Як виходимо з положення: в нас багато класів, паралелі, тому готуємо відповідно ще уроки за іншим зразком і ділимося тоді з ними завданнями, тому що це вже, як Валентина сказала, різні є причини. Там була консультація в мене з класним керівником, що робити з такою дитиною. Ну бо дійсно, є ситуація така, що розумієте, ми не маємо фізично стільки часу і не маємо такого технічного забезпечення, щоб в онлайн-режимі забезпечити 100% участь дітей в пілотуванні платформи ВШО. Їх небагато в нашому класі, але ці дітки є, ми вам просто чесно про це говоримо.

Tatiana Nanaieva:

— Скільки приблизно, який відсоток? 1-2 дитини чи це 30%?

Валентина Семенчук:

— Ні. Якщо учнів у класі 30. Учнів, до речі, в мене було 33, в мене з поважних причин одні виїхали за кордон. Зараз така ситуація. Зараз на даний момент 30 учнів. То троє —

це стабільно. Одні, я можу пояснити, якщо потрібно. Теж, тобто, то що ми робимо, наприклад, програмування. Доступу до платформи немає. Чому? Один телефон на кількох людей. Поки вони знайдуть там. Ну мама, теж скажемо, так не дуже сильна, що вона може допомогти. Просто надсилаю тоді покликання, наприклад, на певну вправу та на коди. Я надсилаю, кажу все. І надсилаю алгоритм, який дитина принаймні може подивитися, хоча би має уявлення, як зробити. Є такі діти. Ну, на жаль, ми від цього нікуди не дінемось. Якби це було технічне забезпечення, батьки не можуть всіх забезпечити. Багатодітна родина. І в мене таких дуже багато. В мене є сім'ї, в яких по шість дітей.

Учасниця з вимкненою камерою:

— Це питання було б зняте, якби ми працювали в офлайн. В класі, зрозуміло, ми б знайшли як виконати завдання і по часу, можливо, там. Але наразі так як є. Працюємо з ситуацією.

Тетяна Сергіївна Кіресва:

— Можна я ще додам? Я чому почала також включатися активно в пілотування другого класу — в мене є дітки з особливими потребами. І от у мене є хлопчик у другому класі, і я вам кажу відверто, що я працюю з ним, коли ми додатково залишаємось, я працюю з ним саме за матеріалами тільки платформи ВШО. Я нічого більше не використовую. Я бачу зворотній зв'язок, мамі дуже подобається. Вона постійно мені сама пише: “Оце йому сподобалося, оце йому було просто, а отут у нас не вийшло, ми ще сиділи”. Тобто для таких дітей мені самій було цікаво спробувати. Ми ж робимо для того, щоб потім також і вам розповісти, як діти і як. Тобто навіть для діток, яким важко десь щось там дочитати, прочитати, ну, відповідно, вони роблять це за допомогою батьків і, можливо, я додатково їм окремо створюю завдання і оці посилення на сервіси, на онлайн-справи надаю. І вони з мамою залюбки роблять, ну більшість з мамами, бо асистенти вчителів додому зараз не приходять, а онлайн все ж таки працювати не так просто. Тому воно працює, і навіть ВШО і наш пілотний проект. Я вважаю, чудово працює і для таких особливих наших сонячних діток. Ну якось так.

Tatiana Nanaieva:

— Добре, зрозуміла. Гарна новина. А чи потребує, бо ми... Дивіться, якщо є там сім основних проблем у таких сонячних наших дітей, там зір, слух і так далі. І ресурси наразі не підлаштовані, щоб, наприклад, дитина з вадами слуху, щоб там були субтитри на відео. Чи навпаки, якщо підлаштовувати, то під кого, під яку категорію дітей ці ресурси, щоб воно було доступніше для всіх.

Учасниця з вимкненою камерою:

— Якщо, наприклад, брати наш ліцей, ми почали з інклюзивною освітою працювати в перший же рік, коли був прийнятий закон. У нас наразі весь спектр дітей в школі навчається. Тобто це діти з вадами слуху, це діти з вадами зору. У нас є дітки-аутисти, причому аутисти дуже різні. Тому якщо говорити про наш ліцей, то однією категорією не обмежишся.

Tatiana Nanaieva:

— А для кого з ваших дітей не підходить цей ресурс?

Валентина Семенчук:

— Я знову ж таки перепрошую, дуже хочу знати. Вашу маму і там і тут показують. В мене також є дитина, яка працює. Четвертий клас і є інклюзія — аутист. А аутисти є різні. Я не перший рік працюю з аутистами. Їм важко, їм важко навіть зосередитися на чомусь. Однозначно, якщо для третього класу для звичайної дитини, яка є в класі, хтось встигає, хтось не встигає, хтось... Просто, ви знаєте, по темпераменту різні. І хтось зробив за 5 хвилин, а хтось те саме зробить за 15 хвилин або за 20, но зробить. Тобто я не говорю, що він не розуміє. Просто поки там зберемося з думками — це все є. А от тут немає посидючості, він не може зосередитися на чомусь одному. Йому, знаєте, як кажуть, коротко і по темі. Йому треба зробити це, но щось одне. Небагато. Тобто у нього має бути все коротко. Він не може довго сидіти, він не може довго зосередитися, він постійно нервує, постійно збуджений. Якщо тільки щось довше, ніж якийсь певний період часу, який його цікавить, він починає нервувати, плакати, кричати. Є такі діти і ми від цього нікуди не діваємося. І це не перший рік. В нашій школі принаймні в кожній паралелі, ну не в кожному класі, але є. Тому ми одразу беремо тільки окремі елементи, те що його зацікавить. Якщо ця дитина-аутист, так як вони є різні... Зараз у мене є дитина, яка дуже любить малювати, любить малювати, взагалі творча. Ми робимо більш такі завдання. Якщо перед цим був аутист, який, навпаки, не любить малювати, але дуже математичний, тут уже йде більше програмування. Кожен тут — це індивідуально про дитину. Ну а аутистів, мені здається, у нас найбільше. Є діти з вадами зору, з вадами слуху... Але, знову ж наголошую, для початкової школи субтитри — це дуже добре. Але дітки є дітки: хтось читає, хтось не читає, хтось, якщо є асистент вчителя, то інформатика — це цікаво. Це не математика, це не мова, де треба писати. Вони тут дуже задоволені. Навіть самі, самі вони тут. А от для аутистів — їм так, щоб, ну як ми можемо сказати, — коротко і по темі. Вони не люблять довго сидіти. Їм саме головне і щоб було по їхньому розуму. Ну тобто хтось може так, хтось більше до математики, хтось більше малює. Тут все-все індивідуально. Ну добре. Вони не можуть довго зосередитися на чомусь одному. Будь-хто, будь-який аутист. Так, сіли тільки трішечки і міняємо вид діяльності.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Ми домовилися з батьками так, що діти, яким важко встигати за вчителем, наприклад, я ж не можу весь урок зупинятися і чекати, поки дитина, яка погано читає або має фонематичні проблеми з фонетичним слухом, вона не може швидко друкувати щось. Тому ми з батьками домовилися всі індивідуально. Тобто я запитала як — і в нас одноголосно було прийняте рішення, що ця дитина працює разом зі мною, класом. Він дивиться, намагається запам'ятовувати. Я обираю окремі завдання, які ми можемо з ним окремо після уроку, там 10 хвилин залишаю часу. Всі відключаються, ми залишаємось там вдвох або втрох, і ми довиконуємо окремі завдання. І я вважаю, що це і є та золота серединка. Мені не потрібно все, бо ви ж розумієте, така дитинка, вона

не зможе все зробити. І не потрібно увагу розсіювати на все. А так окремо доопрацювати окремі елементи — для нас це оптимальний варіант.

Учасниця з вимкненою камерою:

— Я ще можна коротенько теж ремарочку? Якщо це дитина з особливими освітніми потребами, то принаймні у нас всі дітки з особливими потребами мають асистента вчителя. Тому, як на мене, платформа в принципі, те, що там підготовлено для діток звичайних, воно підійде для діток з особливими потребами. Просто тут треба буде долучати асистента, який буде допомагати вчителю. Вчитель має зорієнтувати, які завдання з цією дитиною виконувати, як їх виконувати, і вже спільно з асистентом можна пропрацювати. Тому що підлаштувати, наприклад, під категорію аутистів точно ніхто не зможе платформу, оскільки там щось вгадати дуже важко. Якщо в дитини проблеми слуху, тут асистент приходить на виручку. Із зором та сама ситуація. Якщо я з асистентом, в принципі можна працювати. І як сказала пані Тетяна, це будуть, звичайно, вибіркові завдання. І в кожній темі вони можуть бути теж — наперед не вгадаєш. Що піде дитині, що не піде — тут тільки спільна робота вчителя і асистента. Теж просто працюю в інклюзивному класі. В мене є дитина з вадами слуху. Це, правда, старша школа, але є вже певний досвід.

Валентина Семенчук:

— Я хотіла би запитати, можливо, додати. Дивіться, аутисти — це зрозуміло. Але в даному випадку аутисти, які працюють в класі з усіма дітками, коли в них є асистент. Я працюю з аутистом, який не ходить до загального класу. Ми працюємо індивідуально, тобто тільки вчитель і дитина. Тому у мене таке питання, можливо, пропозиція. Ми знаємо, що є такі дітки, які займаються індивідуально. Є модифікована програма, тобто окрема програма, по якій дітки окремо навчаються, хоча рахуються в цьому ж класі, але вони навчаються за окремою програмою з окремими вчителями. Можливо, дитина не тягне той рівень, який є на четвертий клас. Його реально рівень — це другий клас, і під нього підлаштовується програма. Тут вчитель просто вибирає те, що потрібно для нього, те, що підходить по програмі, і робить вже свої вставочки — те, що дитина тягне.

Tatiana Nanaieva:

— Цікаво. Ми про це, Оксано, до речі, не думали, якщо такі індивідуальні заняття, можливо, щоб вчитель реєстрував не клас, а лише одну дитину і навчав по індивідуальному плану.

Oksana Pasichnyk:

— Так, група може складатися з будь-якої кількості учнів.

Tatiana Nanaieva:

— Дякую, що ви про це проговорили.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Так, це зручно і можна елементи брати тоді з різних... Так, це ідея цікава.

Tatiana Nanaieva:

— Для того щоб і вчителю, і дитині орієнтуватися в цих ресурсах, вам достатньо тієї структури, яка є? Чи, навпаки, вам хотілось би, наприклад, щоб була така траєкторія, яку б могли відбудовувати з окремими групами дітей чи з окремими учнями? Тобто достатньо тієї структури, щоб ви могли зорієнтуватися, на який рівень перейти? Наприклад, чому він в четвертому класі, а треба за другим навчатися? Чи чогось не вистачає?

Учасниця з вимкненою камерою:

— Наприклад, в нас є урок, є завдання загальне для всього класу. От якби були завдання різного рівня, як, наприклад, ми робимо в старшій школі. Для достатнього рівня ти маєш виконати то-то, для середнього рівня — то-то. То, можливо, така диференціація якраз би це питання інклюзивної освіти перекрила, тому що я заходжу на урок, я не виконую завдання достатнього рівня з цією дитиною, тому що наразі його максимум — це середній рівень, наприклад. Я маю на увазі зараз там, де у нас були якісь практичні завдання, де у нас були вправи, тому що, от якщо брати категорію аутистів, вони деколи можуть виконати завдання, але буває, що їх перевантажує той рівень, наприклад, завдання. В мене є такий хлопчик. Він друкує просто, він відтворює текст друкований так, що ми ще заздriamo з асистентом, як це він так робить. Я, наприклад, виводжу на дошку слайд, а він, поки діти в зошитах ще не встигли написати, він вже віддрукував собі на планшеті. А от коли ми переходимо до виконання вже практичного завдання, він починає дратуватись, тому що він десь не дотягує за дітками. То якщо б диференціювати завдання по рівнях, і може навіть не в усіх уроках, а там, де складніші теми, наприклад, де є тема програмування, де тема інформація, до речі, теж часто діткам важко працювати з інформацією, тому що багато термінології і не всі можуть сприйняти так одразу.

Валентина Семенчук:

— Перепрошую. Я ще дуже би хотіла би так розуміти, що ці дітки, які з особливими потребами, якось... Ну дивіться, якщо можна створити клас чи групу... Тобто щоб вони були окремо. Я маю на увазі не відокремлювати. Ні-ні-ні, навіть якщо вони в класі, але оцінювати їх по-різному. Тобто, вони... Їх оцінювати з тої точки зору... Тобто він, можливо, для своєї ситуації, для свого розвитку він на високому. Але порівнювати з іншими їх не можна. Тобто він, зрозуміло, що буде відрізнятись. Якби можна було оцінювати отаких діток по їхньому розвитку. Для цього ми створюємо модифіковану програму в ліцеї. Тобто він навчається в четвертому класі, він знає програму четвертого класу, але по-іншому трішечки, все спрощене. І оцінюється він не не за тою програмою, як всі, а за той, яка була зроблена для нього.

Tatiana Nanaieva:

— Але ж це залежить від вчителя. Чи ви якось очікуєте цей функціонал в платформі?

Валентина Семенчук:

— Ні-ні-ні, я маю на увазі... Я взагалі маю на увазі, щоб... От коли в нас там є оцінювання, класний журнал оцінювання. Якщо там просто все висвічується: дитина зробила чи не зробила. А якщо він просто не може це зробити? То це ж нічого? Чи як, чи як правильно? От для цього...

Tatiana Nanaieva:

— Ну то це ж ви вирішуєте. Це ж вчитель...

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Так, так.. Це ж на платформі... На платформі ж неможливо всі ці моменти...

Валентина Семенчук:

— Так... Але дивіться... Я зрозуміла, але в мене є теж такі діти, які... батьки дуже хвилюються. Є різні батьки. І вони кажуть: “Ми не дійшли сьогодні до ста, відповіли на всі питання”. Тобто в мене там є 100 відсотків, щоб відповіла. Ми не дійшли, а ми хочемо дійти. Тобто дитина хоче, дитина старається... І це діти такі дуже, ви знаєте, вони хочуть, щоб в них було краще всіх. Хоч, можливо, вони не можуть, но то друге питання. Але якби... Отак чи можливо таке, щоб трішечки (зменнуло ???). Наприклад, то що для всіх 100, для нього 50, але в нього буде показувати 100, щоб він відчував себе, що він молодець.

Tatiana Nanaieva:

— Це можливо налаштовувати все? Ну це треба піднятися...

Валентина Семенчук:

— Якщо це можливо...

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Там же ж є... Там є кількість спроб... Так, там є кількість спроб... Можна ж там скинути і розпочати, якщо я не помиляюсь... Дати ще там якусь кількість спроб. Так, технічно? Виправте мене. Наприклад, про нуль з трьох, одна з трьох, дві з трьох... І якщо не помиляюся, є там можливість скинути і ще додати. Надати ще дитині, наприклад, три спроби. Але мені здається, це не настільки принципово. Якщо щось у дитини не вийшло, все одно ми аналізуємо, як виконали вони домашні завдання, і відповідаємо на запитання. Все одно дитина отримує відповіді на всі свої запитання. І навіть якщо в неї не 100, але вона зайшла на урок і 10% вона не відповіла дома, але вона на уроці це зрозуміла, то це вже, мені здається... І це не просто зрозуміла, а вона підняла ручку і поставила запитання, то це, мені здається, краще, ніж давати ще 500 спроб. Ну це моя особиста думка, бо ми що... Зараз діти вміють розмовляти і домовлятися, висловлювати думку. Всі вони камери вимкнули і сидять: “Так, так, все зрозуміло”. Ну більшість, щоб там тихенічко закінчити все. Але коли ще, те що не виходить, і вони потім про це кажуть, і ми обговорюємо, мені здається, що це краще

працює, ніж ще якось там давати можливість перекладати самостійно, клацати щось. Ну це така моя думка особиста.

Валентина Семенчук:

— Я не мала на увазі перекладати. І ви розумієте, ви говорите зараз... Я дуже вас підтримую, але...

Tatiana Nanaieva:

— Це просто різні шкалювання для оцінювання робіт...

Валентина Семенчук:

— Це ви говорите про клас, про дитину, яка є в класі, в класі працює. А я зараз маю на увазі індивідуальні заняття, де тільки вчитель і дитина-аутист, яка не може вона... І ви розумієте, вона... він задає запитання... Він не задає запитання. Він просто кричить і плаче, і бігає по класу. Оце його реакція. Тобто він не сприймає критики. Ми говоримо про різних дітей. Ви говорите про звичайну ситуацію у класі. Да, без питань, якщо мої діти, мене все влаштовує. Мій третій клас мене все влаштовує. Незрозуміло пояснили все. Ну от такі діти. В них настрій настільки швидко міняється, як... Ну, це взагалі. Щось не подобається і його не можна... Я вам більше скажу: я 2 години з ним працюю, я не можу за 2 години на хвилинку його залишити, навіть відлучитися на хвилинку. Я маю бути тільки коло нього, тому що він настільки імпульсивний. Тому для нього має значення. Він: "Ага, в мене не вийшло. Чого в мене не...?" Ну оце я, звичайно, можливо...

Tatiana Nanaieva:

— Зрозуміло, так. Колеги, я вибачаюсь, що я вас перебиваю, бо в нас ще є купа запитань, які ми можемо не встигнути... Занурившись глибоко в одне запитання, не встигнемо інші. Вибачаюсь заздалегідь, що буду перебивати інколи. У мене запитання стосовно... Чи достатньо вам практичних завдань для дітей, щоб вони опанували, навичку сформували? Не лише просто ознайомились, а щоб вони навчились це робити. Чи вистачає у вас практичних завдань в цих ресурсах, щоб сформувати навички?

Учасниця з вимкненою камерою:

— Як на мене, в межах розподілу тем, а ми працюємо відповідно до програми, то завдань в кожному уроці достатньо. Тут просто, просто з досвіду вже попередніх років трошки (посміхається)... От як, наприклад... Просто давала більше уроків на деякі... От, наприклад, де ми працюємо з текстом, я б давала більше занять, де ми працюємо з текстом, тому що...

Tatiana Nanaieva:

— Ви маєте на увазі більше годин?

Учасниця з вимкненою камерою:

— Так, так... Дивіться, або я не знаю, або якісь блоки вилучати, або робити так. Тому що в нас виходить як... В нас така спіральна програма в принципі, тому що в нас в другому-третьому-четвертому класі ті самі блоки, за якими ми працюємо. І виходить так, що ми рвемо по кусочку в другому, в третьому і в четвертому з кожного з цих блоків, але... Ну от я просто бачу це, деяким дітям нормально, але більшості дітей... А якби, наприклад, один із блоків з другого класу вилучити і перенести в третій, і більше попрацювати з текстом, з клавіатурою. Вони не встигають вивчати клавіатуру. Ну це те, що бачу з свого досвіду, можливо, у когось по-іншому. А якщо ще брати умови останніх трьох років навчання, коли ми то в онлайн, то в офлайн, то в нас війна, взагалі це проблематично. Ну оце така моя особиста думка. А якщо брати по тих блоках, що у нас є наразі, то тих темах, то в принципі кожен урок дуже грамотно побудований. Ти більше туди не внесеш, тому що ти по часу просто його не вставиш. От і все. Або тоді 2 уроки треба з ними працювати.

Tatiana Nanaieva:

— А як ви взагалі працюєте, чи використовуєте тренажери роботи з клавіатурою? Це ж діти можуть робити вдома, не під час уроку.

Учасниця з вимкненою камерою:

— Можуть. Але як нам це проконтролювати, чи вони це роблять?

Tatiana Nanaieva:

— Там не все треба контролювати. Не все треба контролювати. Контролювати, чи робили, чи ні, ви не можете. Але ж під час заняття ви даєте текст, який треба надрукувати, і ви бачите, з якою швидкістю вони це роблять. Тобто таким чином ви розумієте, чи він практикувався, чи він не практикувався. Тобто не треба контролювати, чи робив, але надати можливість, посилення і...

Учасниця з вимкненою камерою:

— Звичайно, що ми працюємо і з онлайн-тренажерами, і у нас є встановлені офлайн-тренажери на комп'ютерах... Але, знову ж таки, це те, що відбувається вдома у початковій школі, як на мене, тому що чому... Бо в старшій школі є оцінювання. І це є дуже серйозна мотивація, і дитина виконує завдання. В початковій школі наразі я не бачила, щоб велика... великий відсоток дітей в класі дома тренувалися. От я дала, в нас коли був тренажер, я зараз не про пілотні класи говорю, а про класи, які не приймають участь у пілотуванні. Три вправи з тренажера клавіатурного і... в принципі, ну відсотків 30 дітей тільки попрацювали, що можна було зробити висновки на наступний раз. І коли ми прийшли до школи, і діти сіли за комп'ютери, ну це було трошки катастрофічно, тому що вони не встигають вивчати клавіатуру, не встигають.

Tatiana Nanaieva:

— Ольга Василівна, у вас є якісь поради з цього приводу, що робити? Бо дивіться, тут якась палка... Не знаю... Відповідь... Запитання без відповіді. Бо нам ніколи в початковій школі. В середній школі там теж дуже мало часу на те. А потім вони

перейшли в старшу. І так вони і не вміють швидко друкувати, окрім тих, хто там вчаться (нерозбірливо). Але зараз вводять голосом (сміється).

Olha Barna:

— Щодо друку — тут порада одна: ми маємо працювати комплексно. Що це означає? А це означає, що якщо ми... Дуже класно сьогодні колеги відгукувалися, що якщо ми на інформатиці вивчили Канву, то ми його беремо на інший урок. Якщо ми показали, як працювати, і ми робимо уроки медіаграмотності з літературного читання чи з письма, деś хвилинка друкування може бути там, якщо є така технічна можливість. І тоді діти розуміють, де вони цю вивчили інформацію і де вони це можуть застосувати. Щоб ми окремо говорили дітям про те, що от у вас 5 хвилин має бути робота над друком на клавіатурі чи якоеś. Це має бути система, це має бути система з батьками. Колись ми практикували таку програмку, що коли дитина не розв'яже приклади чи не набере текст, їй не вийде то слово ключове, яке є паролем до батьківського контролю. Все працювало ідеально. Ти мав зробити 25 прикладів, ти мав ввести ці завдання, тобі приходить код — і ти далі працюєш. Але ми тепер розумієм. Уявіть собі, це, знаєте, такі освітні втрати зараз, освітні втрати. У нас діти працюють дистанційно, у нас діти працюють за гаджетом. Ми дамо їм ще щось доробляти і це означає, що вони знову будуть працювати. Тобто нам треба оцю комплексність підключати, інакше зараз ми нічого не зробимо. У нас в інформатики по великому рахунку, відповідно до методичних рекомендацій, немає домашніх завдань. Немає... Тому все, що ми не встигли, то ми не встигли. Тому от, власне, це такі. Так, ми можемо варіювати зараз, ми з вами апробуємо пілотні матеріали. Але це означає, що коли вони будуть готові апробовані, то вчитель може сказати так: “Я 2 уроки беру на роботу з клавіатурним тренажером і з роботою з клавіатурою, а баскетбольну гру в четвертому класі цей урок зовсім випускає, бо в мене ще на відпрацювання розгалужень буде”. І все... Тобто це абсолютно питання побудови траєкторії. Це робота вчителя, який бачить кожен свою дитину, який розуміє, що не один в полі воїн. І ми те, що вивчили, мусимо деś брати. В наших ресурсах є багато такого, що ми даємо в паралель із “Я досліджую світ”, що ми даємо в паралель з іншими предметами, якщо вони щось читають. Що ми передбачаємо, що обов'язково дитина має це читати? Зовсім ні. Якщо дитині цікаво, якщо дитина... її то захопило, якщо у вас є час, вона це робить. Якщо вона цього не робить — перша, сьома, двадцять п'ята сторіночка уроку — оце твої завдання, які ти маєш зробити. Так ти в кінці не набереш 100 балів.

Tatiana Nanaieva:

— Інтеграція з іншими предметами. Якщо не кнут, то можна пряник можна робити такий. А хто у нас швидше друкує. Якісь такі мотиваційні завдання поза, поза... Коли наприкінці тижня ми будемо, перевіримо, хто навчився швидше друкувати.

Olha Barna:

— Так, от я у своєму, от я у своєму класі...

Tatiana Nanaieva:

— Якись такі маленькі плюшки якись надати, зірочки за те, що вони написали.

Olha Barna:

— У своєму класі у мене є 3 хвилини, які вони точно... Ну 3 частинки уроку, які вони точно знають, що без цього не буде. Вони знають, що ми друкуємо, вони знають, що на любому уроці у нас є якесь програмування, якась алгоритмізація. Щось ми робимо, навіть якщо це паперовий. Тобто вони це роблять. І в нас третя частинка в нас завжди тільки щоб наводити.

Tatiana Nanaieva:

— Перепрошую, Ольга Василівна, добре. Дякую, дякую (посміхається). Знов повертаємось до вчителів. Дякую за інтро такий, інтервеншн. А чи є необхідність вам і чи додасте ви щось своє? Хтось казав, що і так забагато. У всіх різні ситуації. Але якщо ви додасте, то що ви додасте до цих ресурсів? Щось інше... Ну, з дистосвіти берете чи там на урок, чи самі створюєте. Чого вам не вистачає, чи додаєте своє?

Ольга Муковоз:

— Ну коли плануємо урок, то зазвичай хочеться ще й творчо працювати. Завжди використовуємо всі матеріали, які є, наприклад, на платформі. Мені дуже подобається, що є структура, що ми вивчаємо. А далі вже переглядаю матеріал і можу десь замінити ребус. Моїм подобається, наприклад, коли вони за допомогою ребусу вгадують, яка в нас буде тема уроку. Розв'язали ребус, дивіться, ми вже знаємо тему уроку. Ну, наприклад, таке. Або там завдання на повторення, можливо, якихось термінів... Використовую, скажіть... Ворд... Вордвол. Так? За основу беру платформу, але десь щось коригую, своє додаю. Тому що ж вчителі — ми творчі особистості, хочеться щось своє додати.

Tatiana Nanaieva:

— Це зрозуміло. Це ж ми маємо на увазі (посміхається). Але ж ми запитуємо, щоб розуміти, що ви додаєте. А у вас ще є, пані Тетяна, Валентина?

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Якщо потрібно щось для узагальнення або для повторення, ну я не Вордвол, я (Льонінг Хелпс ???). Ну мені так подобається і дітям. І якщо домашнє завдання ти додаєш, то у початковій школі це прекрасний інструмент. І батьки, якщо, я не наполягаю. Я завжди про що. Якщо є можливість, надайте скріншот, щоб я хоча б бачила, що дитина працює і виконує. Мені (Льонінг Ап ???) дуже подобається, але ж на платформі там тільки в деяких уроках він використовується. Тобто не так багато. Більше Вордвола, до речі, на платформі, якщо я... ну я так помітила.

Tatiana Nanaieva:

— Зрозуміла. А у вас ще, пані Валентина?

Валентина Семенчук:

— Так, я би хотіла сказати, що я теж, що Тетяна казала, теж використовуємо, але не завжди, ну в залежності від уроку. Ще я використовую такий мантіметр, якщо правильно називаю. Дуже мені подобається для опитування: коротко, ясно і по суті. По-перше, можу кидати покликання відразу, якщо це в Зумі, одним діткам, а іншим діткам, які працюють в телефоні, даю QR-код — і вони сканують, працюють з QR-кодом, вже легко працюють, вони вже знають. Ми ЯДС і там його в підручнику в кожному є. Це не тільки стосується інформатики. Взагалі будь-якого уроку, який я хочу опитати або закріпити знання. Це коротко. Там є вікторини, все оце, що можна зробити дуже швидко. Поки дітки записали число, класна робота, я внесла там все або заздалегідь підготувала QR-код на екран, і вони все дуже-дуже такі от цікаво. Але хочу знову ж наголосити, що ми от Канву використовуємо. Ми не знаємо, діти не працювали в Канві, тому третій клас ще не було коли нам працювати, але зробили нам її. Чим мені подобається, що кожна дитина працює, ми всі працюємо разом і кожна має свій слайд. Зараз, заздалегідь це проговорили. Дуже подобається цей (Падле ???). Ми оце знову ЯДС тільки з цим. Будь що одне пишемо, комікси завтра будемо створювати. Або окремо, то знову ж таки від ресурсу. А де щоб вони виставляли, аби це не пікало мені у Вайбері, або в системі “Моеї школи”. Ну система “Моеї школи” — це треба робити. Це довго. Це довго це переводити. Дітям це простіше, вони дають мені просто покликання або кудись заходять. Ось, ось використовуємо тих. Ну ЯДС (незрозуміло).

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Ну я теж, тільки я ще записую відео для роботи з платформою Коди, ну для того, щоб як було дітям зайти за допомогою акаунта. То це я додатково відео їм записувала і як, яким чином. Якщо коли ви подали уроки, бо в нас дуже багато тривог, на жаль. Я також просто коротенько принцип виконання завдань, як зайти, як змінити мову в налаштуваннях, там є прогортати сторінки. Отакі певні нюанси, які я просто. Для якісного вивчення матеріалу мені це просто було необхідно. Але я у вас підгледіла, якщо я так не помиляюся, де в другому або в третьому класі, де там де щось може зареєструватись за допомогою картинки або фотографії. Але руки не дійшли, не розібралась, але думаю, йолки, що ж ти що, так пізно побачила. Щось зрозуміла, що там є щось допоміжне, але щось я трошки поки не поглибилася в це питання. Ну ми ж спочатку своє робимо, а потім знаходимо вже вихід з ситуації.

Olha Barna:

— Пані Тетяно, швидко вам зараз підкажу. Коли ви реєструєте дітей, ви їх зареєстрували і кожен із них отримує свою картинку або код, щоби заходити. І вони тоді, не читаючи нічого, вони просто шукають свою аватарку і заходять — і все працює.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Ну прикольно. Це ж я кажу, я не знала. Ну треба так от спробувати і... так я думаю, набагато легше. Дякую вам.

Olha Barna:

— Вам скажу, коли ви перейдете з другого по четвертий клас, то вже взагалі буде все-все.

Tatiana Nanaieva:

— Пані Наталя, чи є у вас запитання?

Oksana Pasichnyk:

— Пані Валентина ще хотіла щось сказати, мені здається.

Tatiana Nanaieva:

— Перепрошую.

Валентина Соловіцька:

— Я хотіла коротенький коментар, тому що я не є вчителем початкової школи, але це супер, супер і супер, коли вчитель, класний керівник читає інформатику. От в таких класах дуже люблю бути другим вчителем, тому що, дійсно, це вчитель, який інтегрує інформатику в інші предмети і взагалі в предмети між собою, тоді проблем в таких класах з інформатикою взагалі не виникає. Дякую.

Ольга Муковоз:

— Коли ми працювали у звичайному режимі, то під час створення, наприклад, вивчаємо презентації. Щоб не робити на будь-яку тему, я запитувала у вчителів-початківців: “Що ви вивчаєте, там, на ЯДС?” Вони мені говорили тему, ну а я вже з дітьми пропоную їм: “Давайте зробимо там, наприклад, гори України”. А вони ж такі: “О, ми вивчаємо на ЯДС! Так, так”. А потім дуже приємно було чути від вчителів вже, коли вони задавали учням завдання на вибір, хто зможе створить презентацію. А вони взяли і всі роблять презентацію і приносять. А потім: “Ми ж весь урок оце твої презентації потім переглядаємо. Навчила, молодець”. Ну приємно це чути. А зараз це з четвертим класом ми вчилися на Канві робити презентації, а потім вчитель їм вже почав задавати завдання і пропонує все робити в Канві, а вони говорять: “Ми це вже на інформатиці вивчили”. Вчителю вже стало легше, вони там свою тему уже відтворювали на Канві. Працюєм.

Учасниця з вимкненою камерою:

— Теж так робила, дійсно дуже класно. А ще ось зараз в нас в четвертому класі робототехніка. Це в них так комплексно йде з різних предметів. І теж ми програмували робота, і ми це робили в Скретч онлайн, правда не з пілотним класом. І вчитель, класний керівник, вона прийшла, вона в такому була захваті, що ми тут. По-перше, дуже класно було з цими дітьми опрацювати теоретично частину матеріалу, тому що вони вже просто один з перед другого, як ми сьогодні, хотіли коментувати, хотіли там щось свої враження говорити. І коли ми вже дійшли програмування робота, то класний керівник просто в захваті нас знімала фотографію, чим діти займалися на уроці, відео надіслала в батьківські чати, всі були щасливі. Ні, насправді, дуже класно так, коли інтегруються різні предмети між собою. Супер.

Natalia Morze:

— Я хотіла запитати... Можна запитати, да? Поставити запитання? От ви весь час говорите... Ми говоримо про предметні компетентності, про інформатику, про інтеграцію. Наскільки, використовуючи наші інструменти, діти почали розвиватися? Чи помітили ви, що вони краще відносяться, чи якби критично мислять, аналізують, оскільки середовище в середовище? Наскільки оці ключові компетенції розвиваються, враховуючи підготовлені матеріали?

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Ну я можу сказати... Перше, що мені так от до душі припало, — це в другому класі є... Я так швидко не скажу, бо більш на четвертий зорієнтована, є заняття про алгоритми, там де ми малювали котиків. Я вам скажу, оця малювання і інформатика... Вони потім на кожен урок тих котиків, я не знаю, вони ще 2-3 дні потім цих котиків починали показувати: “Подивіться, як ми намалювали”. Тобто це чудова інтеграція. Ага, інформатика — це ми де граємо, ні, а ми ще тут і малюємо, а ми ще тут і співаємо, коли в нас була ще онлайн-бандура, онлайн-інструмент, бандура онлайн — це було взагалі. Тобто я розповіла, що таке бандура, із вчителем музики, музичного мистецтва. Також я попередила її, що буде, і вона так мене підхопила і трошки потім також розказала про музичний інструмент. Інтеграція є, компетентність є. Коли, заповнюючи таблицю зворотнього зв'язку, мені іноді здається: Боже, ну я прям стільки, мені вважається, що і та і та задіяна, можливо забагато, але ж якщо з якого погляду і як ми ще оце подаємо, якщо ми ще якісь там декілька речень кажемо про той музичний інструмент і слухаємо бандуру-онлайн, то це вже... Тобто ми... Я кажу так, самі іноді доопрацьовуємо, проговорюємо більше і тому, можливо, ми вважаємо, що ми більше компетентності розвиваємо чи ніж, можливо, ви подумали, що він там є. Ось якось так... Тому я вважаю, що доцільно. Ну я вже казала, що в мене є такі свої топ-фаворити інструменти, яких я дійсно не знала, бо я в початковій школі працюю лише другий рік, а більшість зі старшими дітками працювала. Але от уже такий арсенал я собі набрала і я прямо копіюю іноді з ваших уроків, вставляю в текстовий документ, щоб не втратити на наступний рік. Думаю, що все ж запам'ятаю, але повірте, відкриваєш ще два уроки і думаєш — ні, ти вже забув, бо інформації багато і цікавого багато. Тому якось так... І сподіваємося що... До речі, в нас є в школі... Ми побажання залишали, що б ми хотіли на наступний рік. Ну я принаймні побажання написала, що якщо є така можливість, ми продовжили або там пілотування, або вже працювати за програмами там залежно від того, які будуть умови. Все це дуже цікаво і розвиває... І нас розвиває. А про дітей — ну то вже взагалі мало казати що. І, до речі, ВШО — це ж платформа, яка буде на п'ятий клас теж зорієнтована. Я проводила в школі майстер-клас, показувала, як я роботу, досвід роботи більше, щоб вчителі початкових класів знали, що можливо там на наступний рік, і щоб одразу вчителі знали, що можна обговорити з батьками. І, до речі, в нас вже і 5-ті класи вчителі, і шості вже зареєструвалися, там працюють. Я знаю, використовую одну, інформатики там немає, але інші предмети. Тобто ми так міні-рекламу, якщо можна так сказати, платформі своєю інформатикою зробили.

Tatiana Nanaieva:

— Дякуємо, дякуємо. А ще запитання Наталії Вікторівні. Які саме такі наскрізні компетентності формуються? Можете навести приклад? Ну як ви вважаєте, чому вони навчилися, окрім знаннєво орієнтованих чи там предметних компетентностей?

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Вони працюють з декількома платформами одночасно, тобто вони такого не бачили. Вони навчання впродовж життя, тобто вони навчаються-навчаються-навчаються. Спробували це, спробували те. Так ось мені здається. Це дві такі.

Учасниця з вимкненою камерою:

— Тут, наприклад, цифрова компетентність дуже добре реалізована у нас через платформу, тому що коли ми тільки починали пілотування і в нас, я вже казала, була сама велика проблема — це технічний бар'єр, тому що діти не знали, наприклад, як працювати з своїм власним гаджетом. Ну це насправді вони зараз всі думають, що вони знають, як це робити, але коли ми вирішуємо якусь конкретно вже задачу серйозну, тут виникають труднощі. І друге питання: вони зрозуміли, відчули, пропрацювали, що таке акаунт, які з цим можуть бути пов'язані ризики, переваги і тому подібне. Тобто вони вже більш розуміють про безпеку цифрову, вони розуміють, що їх може очікувати в цьому просторі цифровому. І мені ще дуже подобається теж, як на платформі громадянська компетентність реалізована, тому що дуже часто є завдання... От вони, знаєте, відходять вже від того зразка. Вибачте, згадаю Радянський Союз, тому що немає такого прозорого якогось закликання до чогось. А є, наприклад, ми знайомимося з Україною, ми знайомимося там з тим..., з відстанями якимись між містами і тому подібне. Тобто воно якось так ненав'язливо, але прививає, по-перше, знання ми отримуємо нові про державу свою, в якій ми живемо, а по-друге, дитина вже асоціює себе з тим простором, у якому вона живе. Ну мені оцей момент подобається на платформі.

Валентина Семенчук:

— Я би ще хотіла додати те, що казала колега. Тобто ми постійно наголошуємо про те, що немає неправильної відповіді, якщо це стосується громадян. Це... Ну тобто кожен має право на висловлювання. І от якщо це не суперечить якимось нормам і законам, то чому б і ні. Кожна думка має своє місце. Ще би хотіла додати соціальну таку... Соціальне проавторське в нас... В мене виникло таке одне таке... Момент був, коли ми, знову ж таки, працювали в Канві, ну таку доброчесність, коли дитина видалила слайд іншої. Таке теж було, ну куди ми без цього, але ми вчилися. Ми вчимося, ми все. Потім ми вже говорили про ці замочки — там такі є, коли можна там закрити, що дитина не трогає, але ж ну стало цікаво, став не на той слайд вже, було заблукав. Ну все було. Ми вирішили це питання. Але знову ж таки було, що дитина навмисно видалила, бо в нього було краще, ніж то. Ми потім поговорили про таку доброчесність. Якби не було, має кожна думка, має право на існування. В тебе ось так, в нього ось так, тому тут було. Ви знаєте, навіть не очікувала,

що ми таке питання підніmemo. Я взагалі не розуміла, що таке можливе. Хтось видалив навмисно, а хтось випадково, а потім ми вже зрозуміли. Тобто ми обговорили, що все має проавторське, знову ж таки добротесне, моє — не моє, твоє — чуже, просоціальне. Ми працюємо в соціумі. Ми ж не працюємо один на один, ми працювали всі разом і одночасно. Тому тут ось такі питання виникли, які я навіть не очікувала, що можуть бути під час уроку. Ми, звичайно, потім повернули все, зробили, від..., скажемо так, відремонтували, але питання таке було, і проблема така була піднята.

Tatiana Nanaieva:

— Дякую, дякую. Оксана, є запитання? Оксаночко? Наталя Вікторівна ще?

Olha Barna:

— У мене є запитання. Оксана зараз зависла, може, вона видвисне. Колеги, хочу запитати, хочу вас запитати наступне: ми говоримо про платформу, ми говоримо про її використання. Чи використовуєте ви, чи даєте ви дітям якісь, оскільки ми з Наталею Вікторівною автори підручника, чи даєте ви ще якісь друковані книжки? Чи вам треба, щоб оце діти мали? Чи вам абсолютно достатньо того, що є в електронному форматі?

Валентина Семенчук:

— Ну як на мене, то мені поки достатньо. Поки мої діти онлайн... І в мене діти хтось в місті, хтось в селі, хтось в бабусі, хтось за кордоном... Не всі можуть взяти поки на сьогоднішній день, коли в нас війна, і не всі мають змоги навіть доступу до ліцею, то те, що є, цілком достатньо. Тому що я розумію, навіть якби були паперові підручники, не всі могли би прийти і взяти. Ну бо більшість дітей також має право на існування, і це не тільки стосовно інформатики, користуються електронним підручником. Так, особливо ті, що за кордоном. Їм дуже зручно. Нащо, навіщо, куди, якщо можна відкрити, погортати? Ми на уроці використовуємо електронні підручники, тому на сьогоднішній день цілком платформи достатньо. Там є гарне чудове пояснення, є відео. Також, хто з дітей не був, там є пояснення, як працювати в програмуванні, куди натиснути, що зробити. Самі підказують... Тому я думаю, що, розумієте, електронний підручник не розкаже те, що розкаже платформа. Вона говорить з нами, а він же не буде з нами говорити, там тільки будуть хіба що QR-коди за покликанням, але, знову ж таки, треба пристрій для того, щоб його сканувати.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Можна подумати, що якщо ми в п'ятому класі запропонуємо підручник з інформатики, вони не повірять що з інформатики бувають підручники (сміється), і любов закінчиться швидко. Якщо на інформатиці ще потрібно буде читати підручники, бо ми ж звикли, що ми все даємо або скріншот там, і тому про підручники — це треба поговорити трошки мабуть пізніше. Але в початковій школі очно ми працювали з підручниками, а дистанційно зараз я взагалі не бачу потреби в цьому. Ну якось так...

Учасниця з вимкненою камерою:

— Я тільки можу сказати, що, знову ж таки, не з пілотним класом, оскільки вони в нас постійно в онлайні, а з іншими класами. Ну така думка, що будемо сподіватись, що в нас вже цих вимкнень світла, інтернету не буде. Але коли ми працювали в офлайн і дітки в офлайн, і ти готуєш три варіанти уроку, бо не знаєш, яка в тебе там ситуація буде на уроці чекати, то в принципі якісь друковані методичні матеріали теж були б непогано мати хоча б так, знаєте, для вчителя, щоб зорієнтуватися, тому що чесно, дуже багато часу йшло на підготовку до уроків. Три варіанти різних уроку готуєш, йдеш до школи. Там, може бути, є комп'ютерний клас, але немає світла і тому подібне.

Tatiana Nanaieva:

— Нема комп'ютерного процесу, треба працювати з підручником...

Валентина Семенчук:

— Я перепрошую, я би запропонувала. Можливо, це не підручник, бо підручник для дітей, знаєте, о, знову, як математика це або українська. Комусь не подобається. Зараз дуже часто використовують і особисто мені дуже подобається, наприклад, друковані зошити, підручник і зошит два в одному. Тут дитина прочитала — виконала завдання, прочитала — виконала завдання. Тобто немає окремо підручник, окремо зошит, а це два в одному, де вона і читає, і виконує завдання. Зараз в НУШ — це надзвичайне. Зошити з ЯДС ми відкрили, в нас тут і завдання, і пояснення, і QR-код, і покликання, і все-все два в одному. Отаке, можливо, було б дуже доречно, особливо коли в нас немає світла. Було в нас такі моменти кілька місяців, коли ми взагалі... Тобто прочитали, а коли є світло, ми можемо просканувати QR-код і виконати то саме, там зайти за покликанням і виконати то програмування, а поки що ми поговоримо. Оце дуже зручно. В НУШ — це надзвичайно. Ну я вже третій рік працюю і мені дуже подобається. От з ЯДС, з української мови багато, а от з ЯДС все чітко, по суті і в зошиті. Навіть якщо підручника немає, зошита цілком достатньо. Тобто з двох одне зробили.

Ольга Муковоз:

— В нас в минулому році, коли навчалися, була проблема з тим, що ці друковані зошити... Батьки почали... Є батьки, які говорять, що це не обов'язково. І виходить так, що якщо адміністрація сказала, якщо в класі хоча б хтось один з батьків не згодний, значить, ви не маєте права користуватися цим. Місто у нас невелике, і на рівні міста це така була історія гучна. І потім взагалі нам сказали, що ніяких друкованих зошитів. Працюєте, у вас є підручники, зошити звичайні і все. Ну, звичайно, друковані зошити — це гарно, зручно вчителю, але ось є така зворотня сторона.

Tatiana Nanaieva:

— Інколи треба і пояснити, чому зручніше, показати переваги того, що є. У мене ще два лише запитання залишилось насправді. Перше... Ви пригадали... Таня, я думаю, якщо я пам'ятаю правильно, казала, що перед тим, як використовувати Code.org, бажано провести чи якесь навчання, чи пояснення, чи інструктаж, щоб краще пішло,

і не витрачати так багато часу. А взагалі потрібно з програмування донавчати вчителів початкової школи, щоб опановувати оці ресурси? Чи того, що там є, настільки достатньо і воно не такої складності, що навчання не потребує додаткового?

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Ну тут можливо пораду потрібно запитати у вчителів не інформатики, я думаю. Ну якщо вчителі предмет... ну вчителі, які працюють з класом, тут більше зорієнтуватися потрібно на них, тому що ми в принципі розуміємо, про що йде мова. Тобто тут більше запитання на колег, які інформатику викладають в рамках свого класу. А так в принципі... Єдине я кажу, що, ну ви ж розумієте, вже втома, вона у нас вже накопичилася втома. Ми вже другий рік працюємо дистанційно, і ще це світло. Тому, можливо, воно і простіше там пішло от щось, але іноді, знаєте, от треба. От я іноді пишу в чат — і мені допомагають, навіть якщо то ребус то замкнувся. Простіше запитати, чим сидіти, витрачати на це час. Мені подобається те, що ми запитань... Мені навіть було простіше, коли я завантажила ті скріншоти, мені відповіли — і все. Я думаю, Боже, ну це було так просто. Оцей діалог, коли є група і один одному допомагає, то в принципі технічні такі питання можна. Той ребус підказав, хтось десь там блок який загубив. Ну воно все по-людському спрацьовує. А от я кажу, просто зустрітися, ну мені здається, коли хто як поділіться своїм досвідом, і вам, можливо, воно, знаєте, так пішло би технічно швидше і простіше. І не було би такого, знаєте: О Боже, оце щас з цим розбиратися, а потім з цим. Ну просто так, багато з чим розбираємось зараз самостійно і тому так трошки вже, я скажу, що, можливо, на вересні воно пішло, а вже трошки нагору йдеш і воз тягнеш тяжче.

Валентина Семенчук:

— Я би хотіла додати, я якраз та колега, яка не є інформатиком, яка в початковій школі. Ну я не тільки з одним класом працюю, але зі своїм. І ви знаєте, по-перше, я думаю, на перший рік працюємо так, якби з програмуванням це все. До речі, я не пам'ятаю, в якому році, не в третьому класі точно, є пояснення, відеопояснення, де чітко, навіть діток, якого не було, там є пояснення, як працювати, куди зайти і що зробити. Якщо вчитель ще пояснив, я не вважаю, цу оце моя особиста думка, я не є інформатиком, я вчитель початкових клас, але веду. Тобто діти розуміють, діти цим живуть, дітям це більше подобається, ніж інші. Ну діткам це гра, як вони кажуть. Ми граємось. Хай граємось, називайте, як хочете, але головне, що ви це розумієте. Раз було перше пояснення, показала відео, далі відео ми не користуємось, ми просто дивимось, почитаємо завдання, що нам потрібно. Багато дітей, хто працює методом втика, скажемо так. Теж, якщо хто не бачить те, не розуміє. Тому як би ми не пояснювали, дитина послухала-послухала, а зробить по-своєму. І неважливо, чи вона зробить так, як я говорила, чи сама — головне результат. Тому, як вчитель не інформатики, а початкових класів, я вважаю, що там все цілком логічно викладено, є відео. Я коли починала програмування, там було в кінці не пам'ятаю якого уроку, ну майже в кінці, перед підсумком, було чітке відео, де було все зображено, куди зайти, як зареєструватися, на що нажати, куди буде перше, а що це. І до речі, відео дуже мені сподобалось, дуже коротко, чітко і по суті. Тому дякую, мені все подобається.

Tatiana Nanaieva:

— Скрінкасти, скрінкасти допомагають.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Допомагають... але значить... Україна, це Україна (незрозуміло).

Olha Barna:

— Це з тієї серії, що коли пройдете всі уроки, то тоді уже все розвиднеться.

Валентина Семенчук:

— І зараз дітям дуже подобається.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Пані Валентина, вам треба було запросити четвертий клас до третього в гості переглянути відео. Що ж ви (незрозуміло).

Валентина Семенчук:

— (Сміється) Я буду на слідуючий рік в четвертому, приходьте...

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Розкажіть, будь ласка...

Olha Barna:

— Про англійську мову, про англійську мову...

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Да. І про україномовні субтитри. Це поки що так (незрозуміло). Є російські субтитри, але я настільки з острахом, чесно, тому що я знаю, що будуть запитання у батьків, і тому я намагаюся там більше пояснити самостійно, ніж сподіватися на відеокасти, які є. Ну це така поки проблема. Я думаю, що вона вирішиться з часом.

Olha Barna:

— Так. І там, де зараз воно не перекладено, нема субтитрів, нема нічого, ми просто поставили заглушку. Я все згадую про ту сіль Японії (всі сміються).

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Там це й капуста була. Ну щось було таке. Да, да...

Olha Barna:

— Тобто, колеги, ви розумієте, що ми... Виставляють технічні працівники на платформу, і їм чи сіль, чи цукор — їм однаково. Вони поставили, а воно потім...

Tatiana Nanaieva:

— Нічого, на майбутнє тут буде відео, на майбутнє...

Olha Barna:

— Тобто якщо там є відео, то воно там буде. І воно буде українською мовою. Тому ми це... це...

Tatiana Nanaieva:

— Вибачаємось за це.

Olha Barna:

— Це такі труднощі пілотування матеріалів з коліс. Але маємо, те що маємо.

Tatiana Nanaieva:

— Колеги, і традиційно, будь ласка, можете зайти в оцей наш чат тут, в Зумі, і надати три епітети, що оновлена інформатика, оці ІТ-студії для вас — це що? Три слова... Це...

Olha Barna:

— Тетяна Василівна, і поки наші колеги пишуть, хочу, щоб ви запам'ятали ці світлі, розумні, щирі, відкриті обличчя і цих людей.

Tatiana Nanaieva:

— Та чудові. Я просто дивлюсь.

Olha Barna:

— Це люди, які постійно знали всі-всі чати. Це ви можете прослідкувати, хто в нас активно пілотує, хто в нас активно запитує, хто радиться, хто помагає, хто в фокус-групах бере участь. Тому я, насамперед дякую нашим пілотувальникам, що ви такі є. Я дякую всім, хто приймав рішення, щоб ви, саме ви були, тому що це дуже трудно.

Tatiana Nanaieva:

— Не будемо показувати пальцем, хто обирав, але було дійсно дуже складно, бо ми не знали вас. І по ваших анкетах, які ви надіслали, ми перечитували їх по декілька разів... І обрати з 405-ти всього наші 50 було дуже важко. Я дуже рада, що ми вгадали з вами. Дуже добре.

Natalia Morze:

— Я теж хочу подякувати вам і сказати, що, ви знаєте, ви не байдужі, ви любите свою справу, ви розумієте, що (незрозуміло). І ви завжди хочете покращити те, над чим ми працюємо командою. Це дуже цінне і дуже дякую вам за вашу таку відкритість і бажання поділитися своїм досвідом.

Валентина Семенчук:

— Дякую вам і дуже б хотілося б ще на четвертий клас так само, щоб і не тільки на четвертий, а на п'ятий. Щоб не було, знаєте, як... Не хочу, не буду робити рекламу іншим таким програмам, які працюють чотири роки. В п'ятий клас ідуть — а воно все закінчилось. Тому дуже б хотілося далі, далі, далі. Тим більше, я кажу — це мої діти, за них хвилююся, бо вони підуть далі, а мені треба щоб було далі, бо це мої діти (сміється). Дякуємо вам, дуже приємно, дякуємо.

Tatiana Nanaeva:

— Дякуємо вам. Дякуємо, працюємо далі. Бережіть себе. Дякуємо за вашу творчість, креативність і наполегливість. Працюємо. Дякуємо за весь час.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Скажіть, у нас є якийсь там... Можливо, вам щось потрібно. У всіх хочу запитати, то, що ми з дітьми там робимо, якісь творчі роботи... Щось треба вам надати? Бо, наприклад, я все збираю, колажую їх отам. То роботи в геоборді, то ще щось, то оцих котиків. Можливо, треба вам туди або для чогось? Бо я вже другий раз намагаюся запитати і все забуваю.

Oksana Pasichnyk:

— Якщо воно у вас є і вам не складно цим поділитися. Не хотілось би вас навантажувати додатковими якимись проханнями, але якщо воно у вас є і є можливість, можливо, якісь скріншоти зробити. Можна без імен і все решта, а просто щоб була якась... Інформаційний слід залишився...

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Ось. Можливо, вам... Будете щось писати або... Ну якось так... Або... це ж я розумію, можливо, це саме методична робота. І якщо треба, то я думаю, що абсолютно не важко. І я скажу — і є чим, і є що надати, є чим поділитися справді. Тому що багато уроків на платформі вони... Я ж кажу, позитивний день от закрився повністю. Працювали чудово. І ще були такі моменти, коли... Ну дійсно, коли там в нас був День Державного Гімну. І там в другому класі також є уроки з символами України. Тобто воно настільки наскрізне і, наприклад, такі моменти, вони будуть важливі там подальші ваші... Якщо ви структуруєте цю інформацію собі.

Natalia Morze:

— Ми тоді створимо папку спеціальну і попросимо вас туди розмістити роботи, приклади робіт по класах.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Просто ми все одно це робимо, я все одно це роблю. Я батькам надсилаю, бо їм цікаво. Особливо другий клас. Чому? Тому що другий клас хочеться зараз замотивувати так. Бо так, як працює другий клас в режимі онлайн, не працює ніхто, бо це ще така категорія дітей, коли з ними працюють батьки, і допомагають, і контролюють. І тому хочеться не втратити оцей такий потенціал. І тому ми намагались, принаймні я, якісь

роботи, якийсь скріншот, якийсь (нерозбірливо). Батьки, коли є оцей зворотний зв'язок, то вони ж тоді активніше починають працювати і заохочувати все виконувати.

Валентина Семенчук:

— Я перепрошую. Це потрібно тільки фото чи можна дати покликання на якусь там, наприклад...

Oksana Pasichnyk:

— Може бути покликання. Просто не хочеться навантажувати вас реально якоюсь додатковою роботою.

Валентина Семенчук:

— Ні, то воно в нас є.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Воно є, так, воно є.

Валентина Семенчук:

— Дітки робили рослинки, там ті рецепти. Мені легше скопіювати покликання, туди вставити, а ви можете зайти, чи викачати, чи переглянути там. Є звичайно...

Tatiana Nanaeva:

— А може в анкету додати? В анкету додати? Щоб якщо хочете...

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Можливо, світлини, наприклад, з уроку. Як вам зручно буде. Я ж кажу, що просто я думаю, що воно буде в нагоді.

Tatiana Nanaieva:

— Дякуємо.

Валентина Семенчук:

— А, можливо, краще буде папку за перший семестр чи за другий?

Tatiana Nanaieva:

— Також це може бути.

Валентина Семенчук:

— Урок у нас іде, я роблю анкетування. Наприклад, сьогодні провела урок. Але діти мої не завжди сьогодні виконують завдання. Ну, наприклад, хтось робить на вихідні і хтось робить... Тому я не зможу сьогодні надіслати тоді, коли я надсилаю анкету, бо хтось захоче в неділю зробити, а хтось в понеділок. Є такі, що мені вночі там просять додати. (Я там як в дошці це Падле ???) чи там підтвердять, то вони серед ночі мені тут в залежності від того. Тоді краще якусь скабнічку зробити. І коли буде в нас уже хоч

щось готове, я дам пряме покликання, щоб подивилися. Бо з уроку на урок діти не встигають. Ми ще малі. Ну ми ще не... Ми можемо це зробити, але це тоді буде всупереч іншим предметам, а їм потрібно також передохнути. От в мене зазвичай четверг-п'ятниця, зазвичай в четверг інформатика. Все. Тому десь аж я очікую щось аж до понеділка, коли в них є...

Olha Barna:

— Колеги, ще маленьке питання. Третя чверть закінчилася, кожен має в інших класах уроки. Скажіть, який вам урок пішов на вау? Супер урок в третій чверті. От те що можете собі згадати.

Tatiana Nanaieva:

— Запам'ятався такий, що на ура.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Четвертий клас — це танцювальна вечірка. Це просто... Я ж кажу... Ми о 8-й годині ранку... Я попередила, що буде гучно одразу, батьків попередили, бо знаєте, хтось спить тут. І ми з 8-ї години ранку просто... запалювали. Це було круто. Насправді я знала, я працювала вже цим, але ж якось так, що більше в п'ятому класі. Я не знала, що четвертий клас буде доречно. Тому... Оце так... І другий клас, я ж кажу, коли ми... Тема "Алгоритми" дуже чудово прослідковується, коли ми вивчаємо алгоритми і ще промальовуємо ці елементи. Оце така ідея, яку я, чесно, ну от я навіть про це і не думала, це абсолютно для мене таке нове.

Olha Barna:

— Котик зайшов, котик зайшов.

Тетяна Сергіївна Кіреєва:

— Котик, котик зайшов, так, котик зайшов. А ще маю чудову роботу, насправді, сервісний гірборд. Дівчинка з другого класу мені намалювала картину з песиком Патрон. Це просто я зараз, якщо знайду, я швидко в чат завантажую це. Ну такі роботи, вони надихають, я ж кажу. Як можна це не збирати і не коложувати, і не збирати. Ну і вас. Я думаю, ви коли побачите наші роботи, можливо, я впевнена, ви ще надихнетесь на якісь такі цікаві думки. Я просто в цьому впевнена. Ну ми ж вчителі, ми так і працюємо. Ми побачили, поки говоримо — тик-тик-тик. Тому що

Tatiana Nanaieva:

— Вже в голові (сміється).

Olha Barna:

— Коли ви користуєтеся нашими підручниками, ви бачите, що все різне. А зайдіть ще туди і подивіться, що там ще купа всього є всякого, бо ми не хочемо повторюватися, так як і вчителі (сміється).

